

Välkomna till samråd!

5 § Förvaltningsmyndigheter ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med minoriteterna i sådana frågor.

Samråd enligt första stycket ska ske genom att förvaltningsmyndigheten för en strukturerad dialog med de nationella minoriteterna i syfte att kunna beakta deras synpunkter och behov i myndighetens beslutsfattande.

I lagen (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket finns särskilda bestämmelser om konsultationer med det samiska folket. *Lag (2022:68)*.

5 a § Förvaltningsmyndigheter ska särskilt främja barns och ungas möjligheter till inflytande och samråd i frågor som berör dem och anpassa formerna för detta till deras förutsättningar. *Lag (2018:1367)*.

(Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk)

- Information om nuläge i förskola på nationellt minoritetsspråk och modersmålsundervisning nationella minoriteter där vi nu erbjuder jiddisch.
- Uppföljning av enkät och dialog utifrån behovsområden som lyfts i enkätsvar.
- Hur kan vi arbeta för att stärka delaktighet och trygghet för nationella minoriteter?
- Summering och återkoppling av hur samråd presenteras och hur dialogen följs upp.

Förskolan Glaciären

UMEÅ
KOMMUN

Förskolan Glaciären

UMEÅ
KOMMUN

Kompetenscentrum för flerspråkighet

UMEÅ
KOMMUN

Antal elever	Förskoleklass -åk 3	Åk 4-6	Åk 7-9	GY
Finska	58	24	15	2
Meänkieli	13	4	3	2
Umesamiska	6	1	1	1
Lulesamiska	4	1	2	
Nordsamiska	6	4	3	3
Sydsamiska	2	4	2	2
Jiddisch	1			

Rekrytering

Meänkieli: Rekrytering pågår

Umesamiska: Rekrytering av en deltid vikarie tjänst pågår

Lulesamiska: Rekrytering pågår

Nordsamiska och sydsamiska: Fjärrundervisning erbjuds via en annan skolhuvudman.

Antal elever och återkoppling NMS på KCF

UMEÅ
KOMMUN

Tema 2026 – meänkieli tornedalingar, kväner , lantalaiset

*Hur uppmärksammar du din nationella minoritets kultur och språk om 20 år?
Saker som är viktiga för dig!*

52 inbjudna elever och 29 deltog på plats

Delaktighetsaktivitet åk 6-GY 18 februari 2026

UMEÅ
KOMMUN

Uppföljning enkäter

UMEÅ
KOMMUN

Förbättringar inom modersmålsundervisning

1. Fler utflykter och utomhusaktiviteter

2. Mer varierade och roliga aktiviteter: Många elever önskar mer lekfulla inslag, t.ex. spel (brädspel, Minecraft, Roblox), pyssel, rita, måla och rörelselekar. Även bakning, fika och kreativa aktiviteter som att dekorera tårter nämns. Filmvisning och mer användning av digitala verktyg efterfrågas.

3. Mer fokus på lärande i språket: Några elever vill utveckla sina språkkunskaper mer, t.ex.: prata mer finska, lära sig fler ord och träna på att skriva och översätta

4. Organisation och struktur: önskemål om bättre tider (inte sent på dagen eller krock med aktiviteter) och möjlighet till fjärrundervisning. Att få en timme istället för två

5. Socialt och trivsel: Önskemål om mer fika och sociala aktiviteter.

6. Inga förändringar behövs: En del elever är nöjda och tycker att undervisningen redan är bra.

Språkduschar

1. Aktiva och fysiska aktiviteter

Fotboll, lekar, hinderbanor, dans, parkour och andra rörelseaktiviteter.

2. Spel och tävlingar

Brädspel, digitala spel (t.ex. Minecraft, Roblox), quiz

3. Kreativa aktiviteter

Enkla slöjd arbete, pyssel, rita, måla, teater, bygga och skapa berättelser.

4. Mat och fika

Bakning, laga mat, pizzakvällar, fika och snacks.

5. Utflykter och upplevelser

Besök till olika platser, naturutflykter, bad och museer.

6. Film och media

Se på film eller skapa egen film.

7. ...eller inga önskemål!

Vissa vet inte eller ha inga förslag

Utmaningar - Stor brist på lämpliga lärare inom meänkieli och de samiska språken skapa oro.

- Begränsad tillgång till modersmålsundervisning för elever.
- Svårigheter att erbjuda undervisning med god kvalitet och kontinuitet.
- Ökad användning av fjärrundervisning (beställning från en annan skolhuvudman) där det inte går att garantera att eleverna får 120 minuters undervisning i grundskolan. (Nord och sydsamiska)
- Risk för minskad språkutveckling och svagare koppling till språk och kultur.
- Svårigheter att uppfylla lagkrav och elevers rätt till modersmålsundervisning.

Kompetenscentrum för flerspråkighet arbetar aktivt med:

- Längre rekryteringsperioder och kontakt med fler, inklusive samordnare inom kommunen och andra kommuner.
- Schemalagd samplaneringstid för lärare i de nationella minoritetsspråken.
- Alla lärare, oavsett språk inom KCF, får en mentor under sitt första arbetsår.

Skollagen styr: Utmaningar med inköp av fjärrundervisning, eftersom en kommun endast får köpa sådan undervisning från en annan skolhuvudman som är godkänd/ har ett tillstånd av Skolinspektionen. Alla fjärrundervisning anmäls till Skolinspektionen.

Det är därför inte möjligt att köpa in undervisning från utlandet, till exempel från Norge samt att köpa från enskilda personer som ha sitt eget företag.

Delaktighet och Trygghet

UMEÁ
KOMMUN

Förskoleenkäten - trygghet och trivsel

	1-3 år	4-5 år	Flicka	Pojke
25/26	98	98	98	98

Vårdnadshavarnas uppfattning

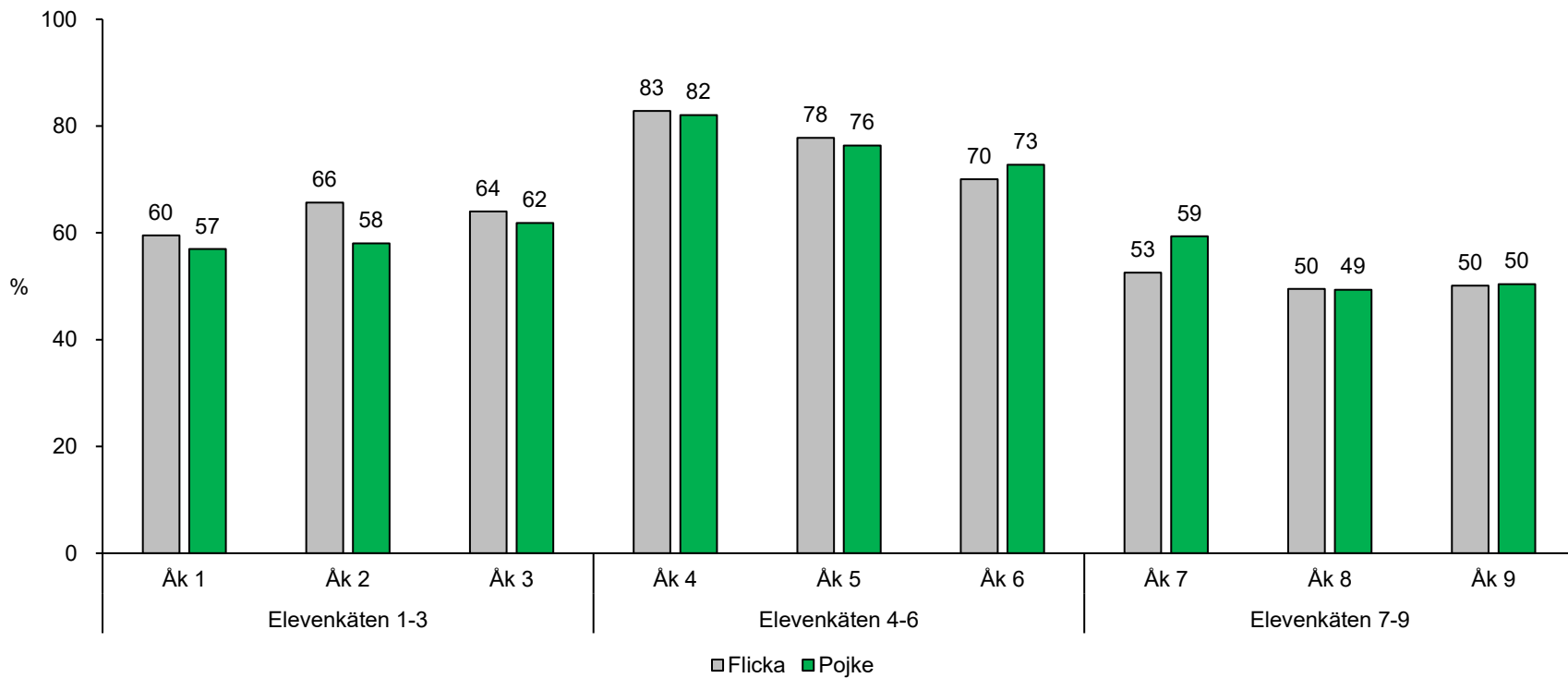
UMEÅ
KOMMUN

Elevenkät – Trygghet

	F-klass	Åk 1-3	Åk 4-6	Åk 7-9
Skola	94	88	94	92
Fritids	96	94	97	

Elevernas uppfattning

UMEÅ
KOMMUN

Delaktighet

UMEÅ
KOMMUN

Motverka kränkande behandling

Om ditt barn upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller diskriminering – anmäl detta till förskolan och skolan!

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Fika och dialog

Hur upplever ni att era barn är trygga i förskolan och skolan?

Hur upplever ni att era barn är delaktiga i skolan?

Finns det behov av att arbeta med tryggheten utifrån ett nationellt minoritetsperspektiv?

Har ni tankar på hur vi kan verka för att stärka barn, unga och vårdnadshavares möjlighet till delaktighet i frågor som rör de nationella minoriteterna?

Finns det frågor som ni vill ta upp ?

Har ni synpunkter som ni vill framföra?

Sammanfattning och återkoppling